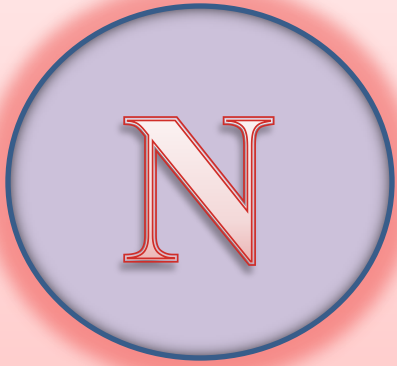

r

i

e

M

R

a

i

n

s

r

e

p

l

e

c

a

a

b

l

e

Άννα Καλογεροπούλου

Φοιτήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Χημείας

NMR-ΕΝΕΡΓΟΙ ΠΥΡΗΝΕΣ

Μαζικός Αριθμός	Ατομικός Αριθμός	Πυρηνικό spin (I)	Πυρήνες
περιττός	περιττός / άρτιος	$\frac{1}{2}, \frac{3}{2}, \frac{5}{2}, \dots$	$\{^1\text{H}, ^{13}\text{C}, ^{31}\text{P}\}$ (I=1/2)
άρτιος	άρτιος	0	$^{12}\text{C}, ^{16}\text{O}, ^{18}\text{O}, ^{32}\text{S}$
άρτιος	περιττός	1, 2, 3, ...	$\{^2\text{H}, ^{14}\text{N}\}$ (I=1)

- Πυρηνική Μαγνητική Ροπή :

$$\vec{\mu} = \mu_N \cdot g_N \cdot \frac{\vec{I}}{\hbar}$$

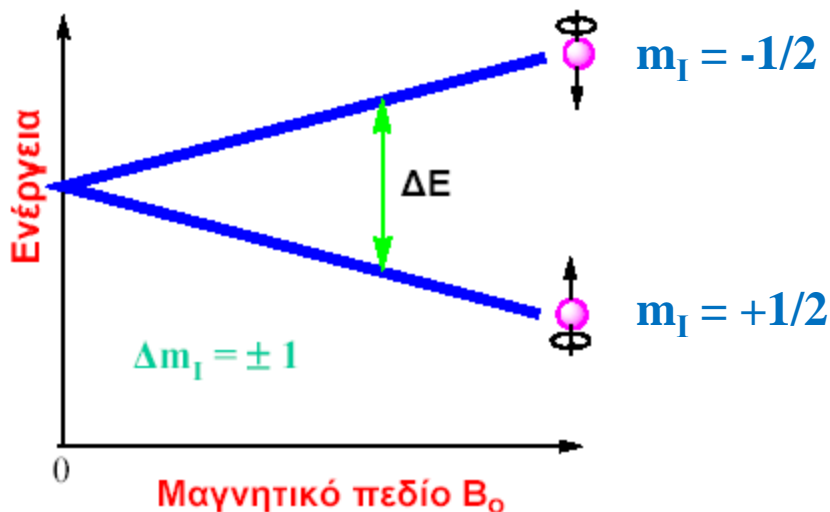
- Γυρομαγνητικός Λόγος :

$$\gamma = \frac{\mu_N \cdot g_N}{\hbar}$$

Πυρηνικό spin εντός Μ.Π.

- Ολικό spin πυρήνα I
- Πολλαπλότητα spin 2I+1
- $m_I = -I, \dots, I$

Διάγραμμα σταθμών NMR (I=1/2)

• Χαμιλτωνειανή του πυρήνα

$$H_{\text{int}} = -\mu_N \cdot g_N \cdot \frac{\vec{I} \cdot \vec{B}}{\hbar}$$

• Ενέργεια κάθε επιπέδου

$$E_{m_I} = \langle H_{\text{int}} \rangle = \langle I m_I | H_{\text{int}} | I m_I \rangle = -\mu_N \cdot g_N \cdot B_0 \cdot m_I$$

• Διαδοχικά Ενεργειακά Επίπεδα

$$|\Delta E| = \mu_N \cdot g_N \cdot B_0$$

$$\Delta E = h \cdot \nu$$

• Περιοχή ραδιοσυχνοτήτων

$$\nu = 1-1000 \text{ MHz}$$

1 GHz NMR SPECTROMETER

**‘Centre de RMN à Très Hauts Champs’, Lyon ,
Αύγουστος 2009**

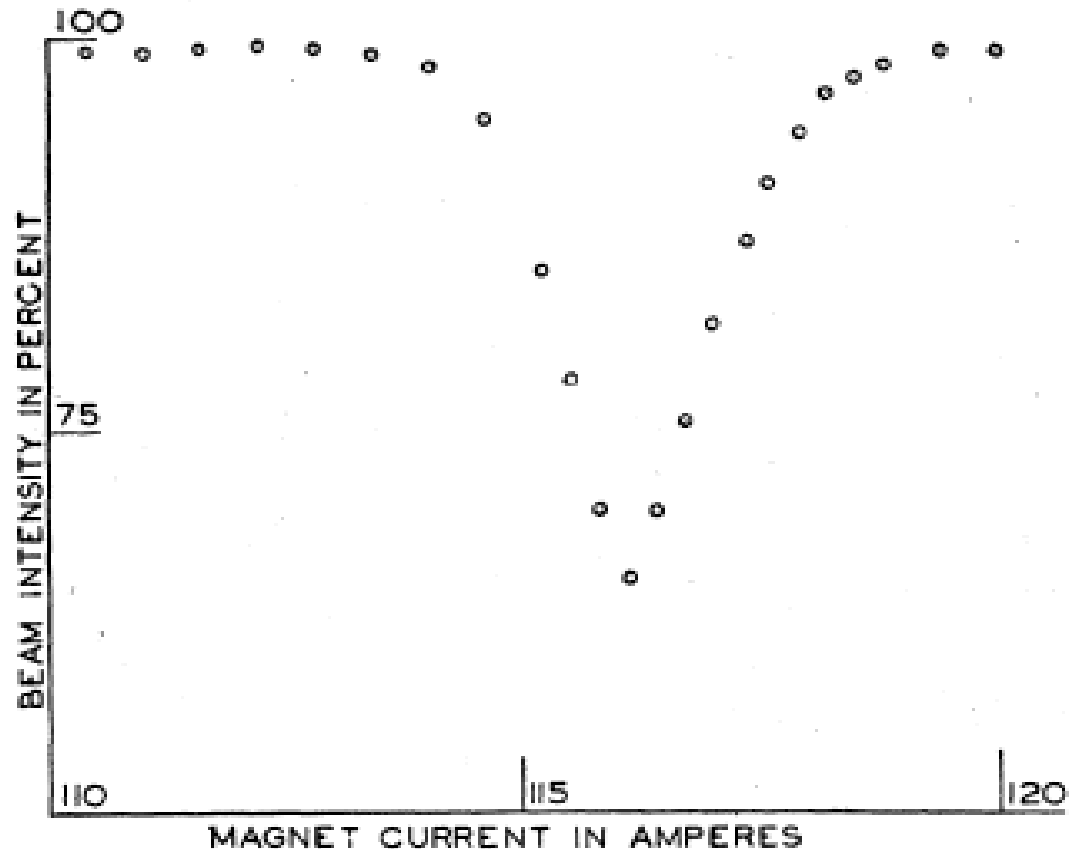
Isidor Isaac Rabi

- 29 Ιουλίου 1898, Rymanow, Πολωνία
- 11 Ιανουαρίου 1988, Νέα Υόρκη , Η.Π.Α.
- Πυρηνικός Φυσικός
- **Βραβείο Nobel Φυσικής 1944**
- Νέα μέθοδος καταγραφής μαγνητικών ιδιοτήτων ατομικού πυρήνα (1938, Συνεργάτες: Zacharias, Millman, Kusch)

Πειραματική Μέθοδος

- Διάσχιση δέσμης μορίων ,
όπως LiCl από ισχυρό
μαγνητικό πεδίο
- Αποσύζευξη πυρηνικών
spin
- Επαναπροσανατολισμός
spin & μαγνητικών ροπών
- Μείωση της
ανιχνευόμενης έντασης της
δέσμης

I.I. Rabi, J.R. Zacharias, S. Millman, P. Kusch (1938). A New Method of Measuring Nuclear Magnetic Moment. *Physical Review* **53** (4):318

Βραβείο Nobel Φυσικής 1952

Felix Bloch

- 23 Οκτώβρη 1905, Ζυρίχη, Ελβετία
- 10 Σεπτέμβρη 1983, Ζυρίχη, Ελβετία
- Πυρηνικός Φυσικός

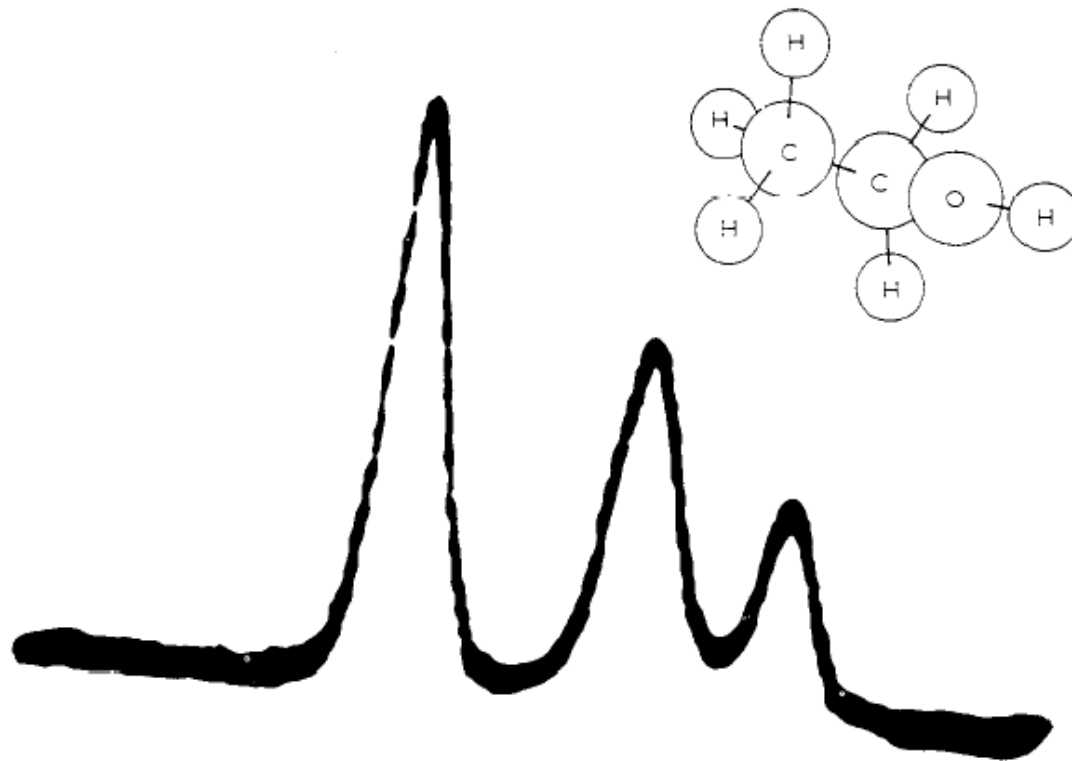

Edward Mills Purcell

- 30 Αυγούστου 1912, Taylorville, Η.Π.Α.
- 7 Μαρτίου 1997, Cambridge, Η.Π.Α.
- Πυρηνικός Φυσικός

Νέες ακριβείς μέθοδοι προσδιορισμού των μαγνητικών ιδιοτήτων & σχετικές ανακαλύψεις

Πρώτο ^1H -NMR Φάσμα

Purcell's Nobel Lecture

Φασματοσκοπία Συνεχούς Σάρωσης

➔ **1953** : Πρώτο CW φασματόμετρο πρωτονίου

Αρχή τεχνικής:

- ▶ Διέγερση συχνοτήτων για το κατάλληλο εύρος δ
- ▶ Ένα είδος πυρήνα (συνήθως πρωτονίου)
- ▶ Μια συνεχώς μεταβαλλόμενη ραδιοσυχνότητα

Προβλήματα Φασματοσκοπίας CW

• μονοχρωματική διέγερση
1000 Hz)

μεγάλη διάρκεια σάρωσης (500s για σάρωση

• Μειωμένη ευαισθησία

• Μη ικανοποιητικά αποτελέσματα σε ^{13}C -NMR

Βραβείο Nobel Χημείας 1991

Richard R. Ernst

- 14 Αυγούστου 1933 , Winterthur , Ελβετία
- Φυσικοχημικός
- Συμβολή στην φασματοσκοπία FT-NMR & στο πολυδιάστατο FT-NMR (κυρίως στο 2D μικρών μορίων)

Αρχή Τεχνικής FT:

Διέγερση συχνοτήτων πυρήνα

Παλμός ραδιοσυχνότητας

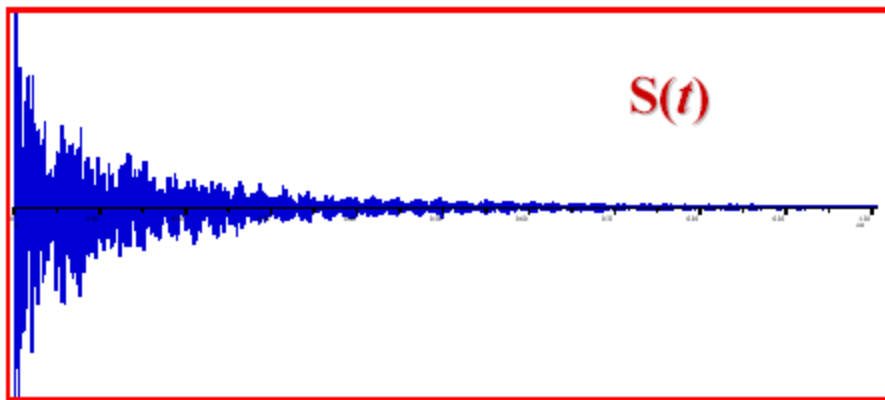
Εκθετική ελάττωση εγκάρσιας μαγνήτισης

Ελεύθερη Επαγωγική Απόσβεση FID

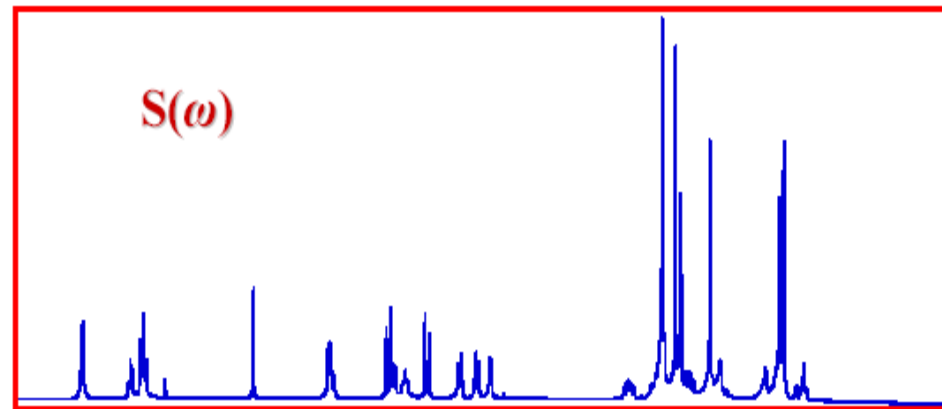
Σύστημα ενός spin: Εκθετικά αποσβενυόμενη εναλλασσόμενη τάση

Συστήματα πολλών spin: Συμβολή εκθετικών αποσβενυόμενων εν/νων τάσεων

Pulse interferogram

FT NMR φάσμα συχνοτήτων

Μετασχηματισμός Fourier

$$S_{(\omega)} = \int_{-\infty}^{+\infty} S_{(t)} \cdot e^{-i\omega t} dt$$

Πλεονεκτήματα τεχνικής FT

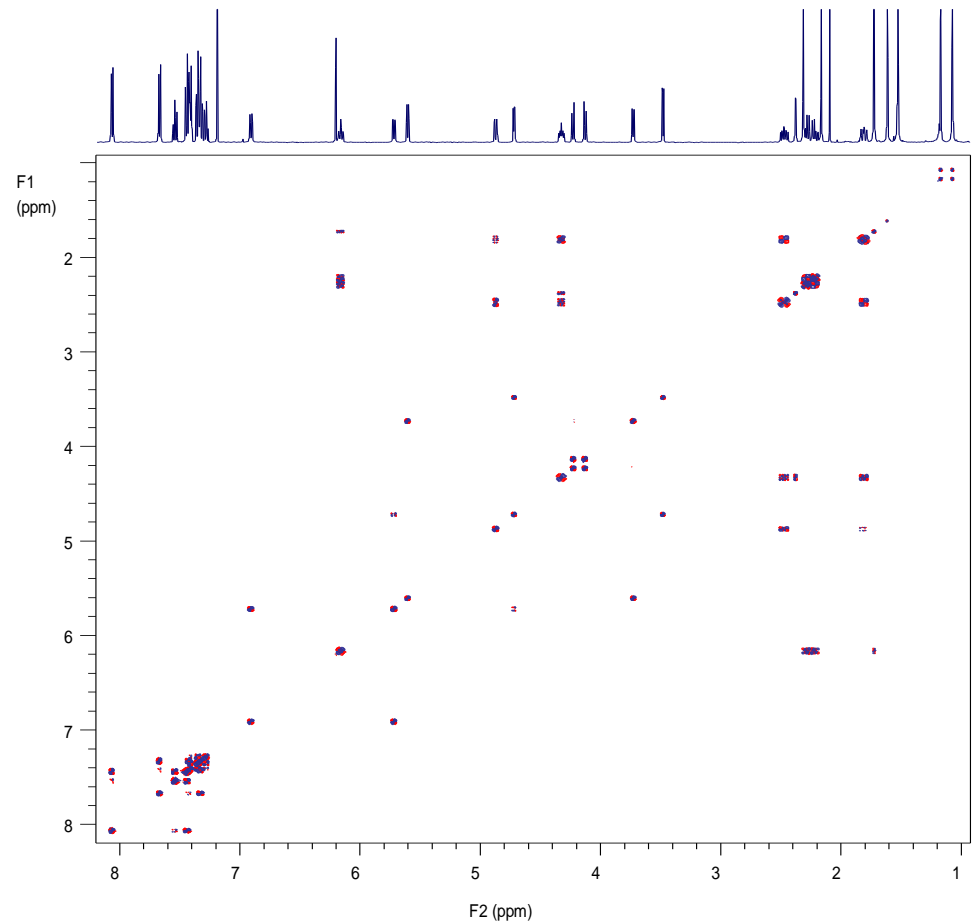
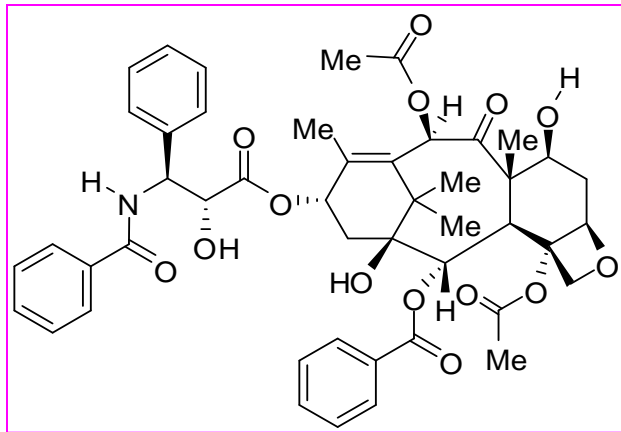
- μικρή διάρκεια πειράματος
(~ 1s για κάθε FID)
- Ευαισθησία πειράματος

$^{13}\text{C}, ^{15}\text{N}$

Πολυδιάστατη Φασματοσκοπία NMR

COSY της Ταξόλης

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΦΑΣΜΑΤΑ

ΦΑΣΜΑΤΑ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ
C orrelation Spectroscop Y	Συσχετισμός χημικών μετατοπίσεων συζευγμένων πρωτονίων
I NADEQUATE	Συσχετισμός χημικών μετατοπίσεων ανθράκων
H eteronuclear Multiple Quantum Coherence	Συσχετισμός χημικών μετατοπίσεων πρωτονίου-άνθρακα
H eteronuclear Multiple Bond Coherence	Συσχετισμός χημικών μετατοπίσεων πρωτονίου-άνθρακα απόστασης 2 ή 3 δεσμών
N uclear Overhauser Effect Spectroscop Y	Συσχετισμός των πρωτονίων στον χώρο (<u>δισδιάστατη ανίχνευση NOE</u>)

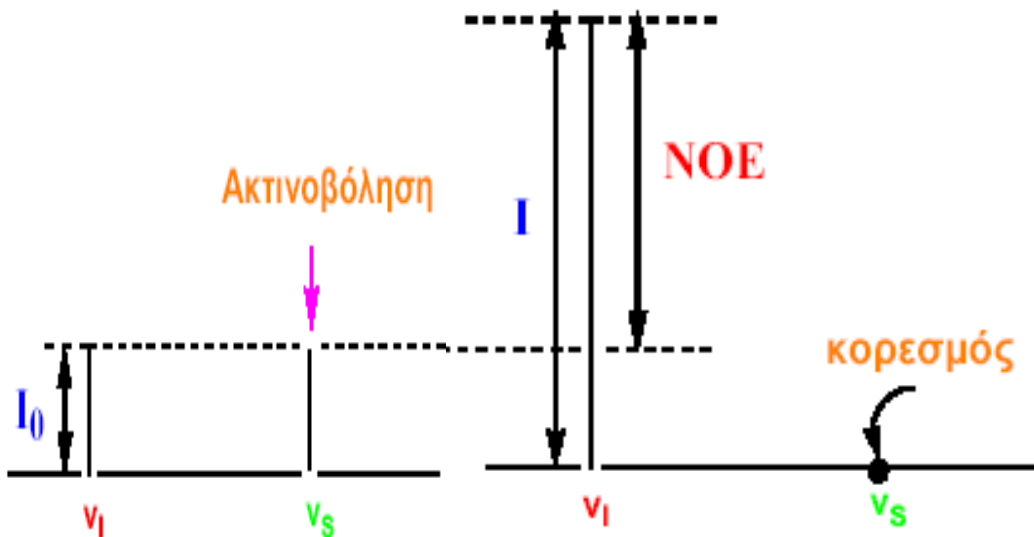
Φαινόμενο NOE

Αλληλεπίδραση πυρηνικών spin μέσω: ➤ Δεσμικών e -

➤ Του χώρου ≡ Αλληλεπίδραση δίπολο-δίπολο

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ
NOE

- Αλλάζει τις εντάσεις των κορυφών στο φάσμα
- Προκαλείται από την ακτινοβόληση ενός εκ των δύο άμεσα γειτονικών πυρήνων
- Εξαρτάται από το αντίστροφο της έκτης δύναμης της απόστασης μεταξύ π.χ. δύο πρωτονίων

Κύριες Εφαρμογές NMR

Προσδιορισμός Τρισδιάστατης Δομής

- ✓ Πρωτεΐνες
- ✓ DNA ,RNA
- ✓ Πολυσακχαρίτες

Διερεύνηση Δομής

- ✓ Χημεία Φυσικών Προϊόντων
- ✓ Συνθετική Οργανική Χημεία

Ιατρική-MRI

Πολυμερή, Συμπολυμερή και Πολυμερικά Μίγματα

- ✓ Σύσταση και Δομή
- ✓ Συμβατότητα
- ✓ Δυναμική

Σχεδιασμός Φαρμάκων

- ✓ Σχέση δομής-δραστικότητας

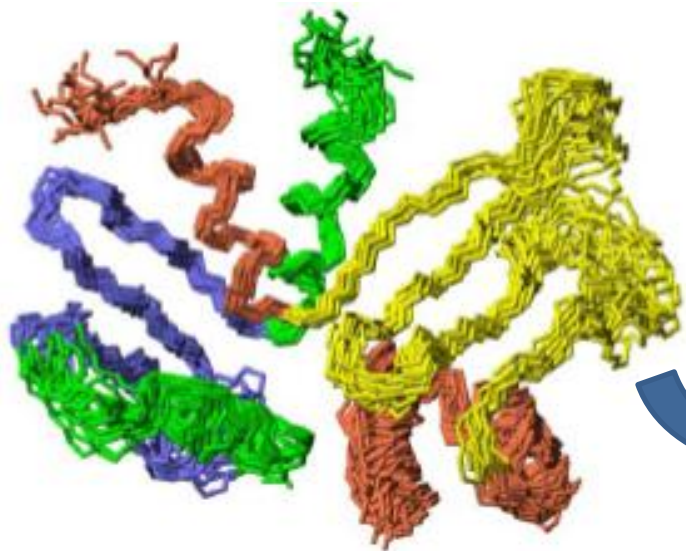
Βραβείο Nobel Χημείας 2002

Kurt Wüthrich

- 4 Οκτώβρη 1938 , Aarberg , Ελβετία
- Φυσικοχημικός
- Μοιράστηκε το βραβείο Nobel με τους John B. Fenn και Koichi Tanaka
- Προσδιορισμός τρισδιάστατης δομής πρωτεϊνών σε διάλυμα με φασματοσκοπία NMR

Φασματοσκοπία NMR ΠΡΩΤΕΪΝΩΝ

3D πρωτεϊνική δομή

3D πρωτεϊνική δομή

7 kDa

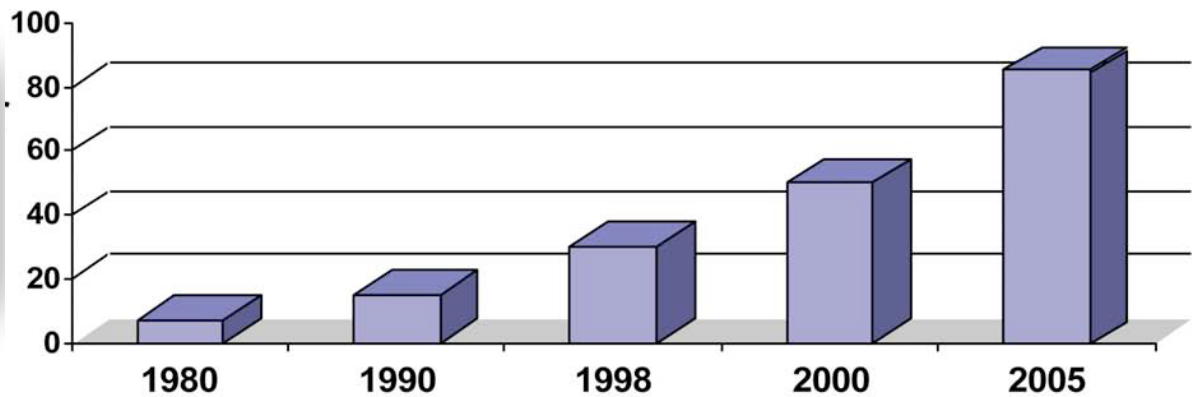
15 kDa

30 kDa

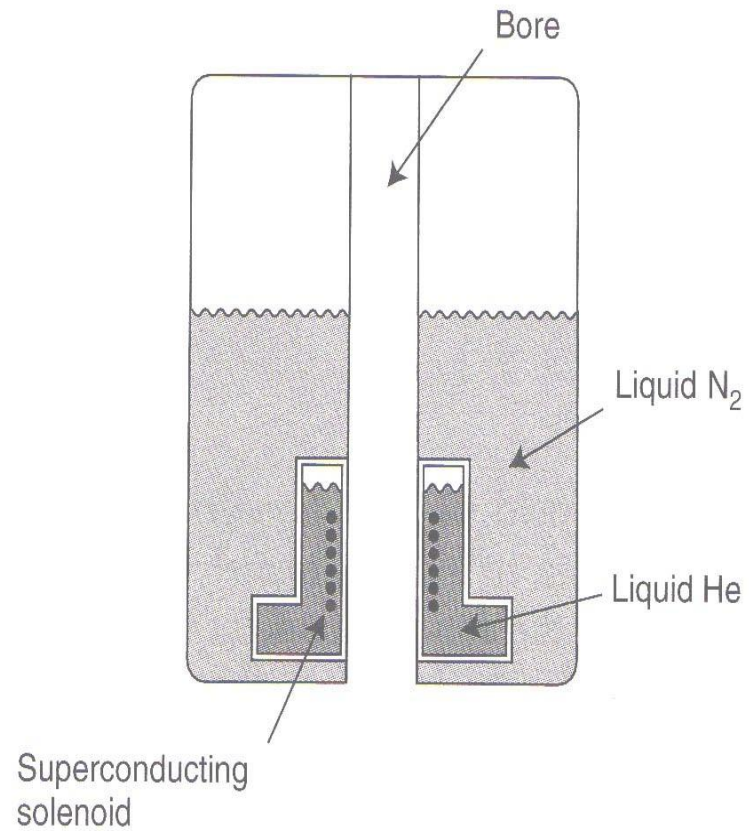
50 kDa

80 kDa

Molecular weight [kDa]

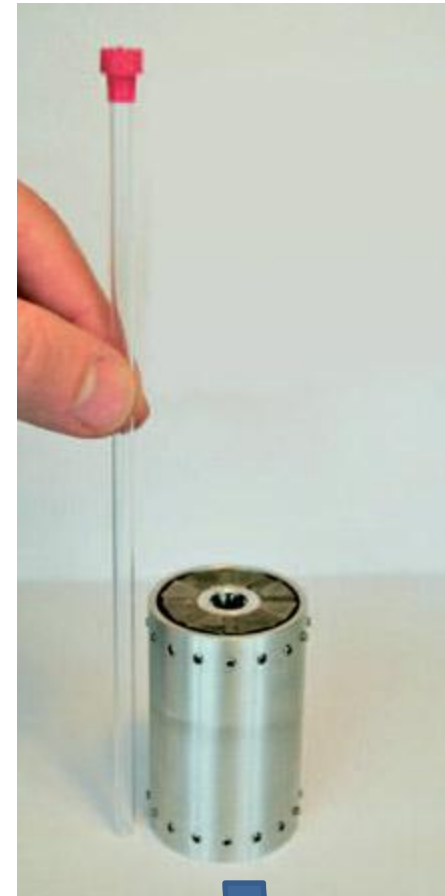
Φασματοόμετρο NMR

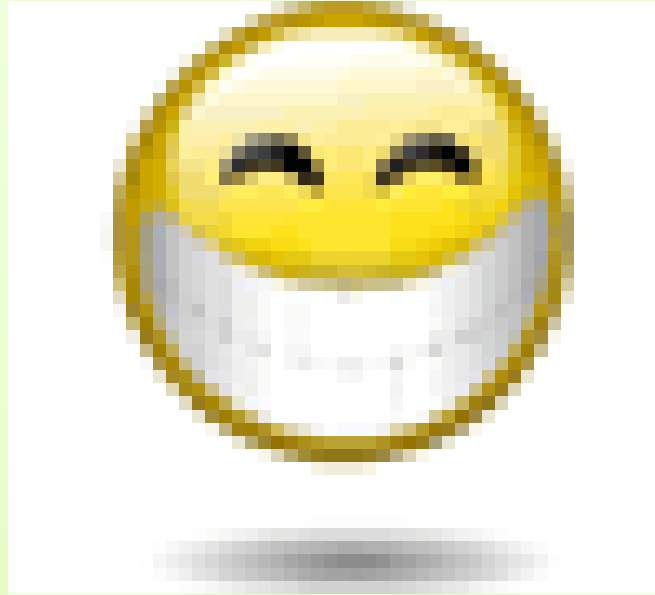
Μια ματιά στο κοντινό μέλλον...

PORTABLE NMR

μαγνήτης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ? ...